

XAVIER GRASET

La crueltat, motor de la rialla

Semblava que no n'hi hauria, però als quinze dies ja van començar a córrer acudits sobre els brutals atemptats de l'11 de setembre. No és que aquests quinze dies se m'hagin fet eterns, però si ho comparem amb altres fets de res-sò semblant, se m'acut el currículum de les becàries de Clinton, o l'accident de Lady Di, potser encara podrem trobar que s'han fet esperar massa. La brutalitat dels fets, que superen qualsevol límit de mesura, pot haver frenat els acudits sobre Bin Laden, que han transformat el saudita en amo d'una empresa d'enderrocs que ve volant, o sobre la mala sort del president George Bush jugant als escacs des que li falten dues torres, o sobre l'ajut d'Aznar, enviant el policia Torrente per trobar els terroristes.

És clar que les gràcies ja estaven preparades l'endemà mateix dels atemptats, però el dolor aconsellava congelar-les. Així les coses, el "vaya par de gemelas" o els que circulen sobre ascensoristes, o sobre companyies aèries que et duen a l'oficina volant, es van haver d'esperar. Això sí. De la mateixa manera que en els dies immediatament posteriors als atemptats tothom va guardar les maneres, a la que es va trencar el gel els acudits anaven de quatre en quatre. No són políticament correctes, i es basen en la crueltat per fer esclatar la rialla. D'aquí deu venir el seu èxit. Però que no es pot fer broma o que si se'n fa te les has d'heure amb l'Agència de Seguretat dels EUA, està més que clar. I l'exemple més desproporcionat l'hem tingut a València. Pregunteu-li al jove Jaume Fernández, que s'ha trobat que té el correu electrònic intervingut per haver fet broma sobre Bin Laden. Aquest jove havia enviat set correus per Internet fent conya sobre Bin Laden. En un havia posat com a tema: "alabim, alabam alabin-laden". En un altre "Mr. Bean Laden", i va retocar una foto de l'humorista britànic perquè s'assemblés al suposat responsable dels atemptats de Nova York i Washington. En d'altres hi havia inclòs

imatges de videoaficionat, barrejades amb les dels atemptats. Doncs bé, Jaume Fernández, també en va rebre un de curiós, de correu. Li l'enviava l'NSA, que és l'Agència Nacional de Seguretat, que li deia que el seu compte de correu quedava bloquejat. Sembla que, com que aquest jove havia treballat per a una empresa nord-americana i encara feia servir el seu correu, la investigació va ser més ràpida. Mentre els nord-americans investiguen Jaume Fernández, ell no pot enviar un correu sense que li l'interceptin, però estranyament no pot par-

"En els dies posteriors als atemptats tothom va guardar les maneres, però quan es va trencar el gel els acudits anaven de quatre en quatre"

lar amb aquells que li van enviar la notificació que és sota la lupa del NSA. Sembla que el que li pot passar ara és que el declari persona *non grata* als EUA. No podrà entrar a aquell país, ni fer-hi escala. Són els efectes d'aquest humor sobre la desgràcia. Una mena de reacció tan humana com deshumanitzadora. Quin és el component d'allò que ens fa riure? Si riem quan algú cau per terra davant nostre, potser ja estem establint les bases per riure davant qualsevol altra desgràcia que afecti els nostres veïns. Què hi ha? Morbo per veure on se situa el límit d'excés de l'acudit? I quin

percentatge de crueltat necessitem perquè la nostra consciència pugui riure sense frens? Què ho atempera? El pas del temps? A l'edat mitjana la gent es divertia abocant la seva crueltat contra els animals, torturaven gats, o plomaven algun pobre beneit. La civilització d'aquest segle XXI, quin grau de crueltat deixarà anar en els seus acudits? La brutalitat més sagnant arraconarà un humor més innocent, més blanc? Woody Allen, que ha passat per Barcelona per presentar la seva última pel·lícula, assegura que podem fer conya de tot.

En el cas dels EUA, Internet ha estat una font inesgotable de difusió d'acudits, la plana binladenfriends.tripod.com n'és un exemple, també de profecies de Nostradamus que han resultat ser falses, i també de jocs. N'hi ha un que es diu Trade Center Defender que intenta defensar les torres bessones d'un atac suïcida. El joc s'acaba quan, pel nombre d'impactes que han rebut, les torres s'esfondren. N'hi ha un altre que perdona l'actualitat, i sota el títol "Les bessones 2030" mostra un muntatge en què les torres esquiven els avions. Això per no parlar de l'aire premonitori de la vienyeta de Mortadel·lo i Filemó amb un avió encastat en una de les torres, que va dibuixar Ibáñez fa uns deu anys.

Ens diuen que aquesta guerra serà diferent, que s'ha acabat allò dels fronts, i Gila, per tant, si encara fos viu, ho tindria més magre per telefonar l'enemic. "Aquesta guerra no serà de les convencionals"; quan diuen això, malament. Vol dir que les forces especials entaularan una batalla on cadascú anirà per la seva banda. Quina llàstima que no tinguem Gila. No sé si trobaria on ha de trucar per saber on és la guerra. Però segur que hauria tret punta al drama desmuntant la cursa bèl·lica.

Gila es començaria a preguntar en veu alta: on és la guerra?, on és l'enemic?, on és Bin Laden? Bones preguntes.

Periodista